

СИЛАБУС

Назва дисципліни: Актуальні проблеми професійної освіти				
Мета дисципліни – набуття здобувачами наукового ступеня доктора філософії системи знань основних проблем сучасної неперервної професійної освіти (професійно-технічної, фахової передвищої, вищої та додаткової), тенденцій та напрямів розвитку професійної освіти як важливого механізму відтворення кадрів, опанування практичних навичок для вирішення конкретних ситуацій у процесі науково-дослідницької й викладацької діяльності. Основні компетентності, що формуються: ІК.. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї в умовах професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. ЗК-1. Здатність розробляти проекти та управляти ними та працювати в команді. ЗК-2. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-5. Здатність діяти на основі системного наукового світогляду, професійної етики, загального культурного кругозору. СК-1. Здатність визначати й розв'язувати задачі дослідницького характеру у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у цій сфері та дотичних до них міждисциплінарних напрямках. СК-3. Здатність реалізовувати науково-педагогічну діяльність та управління освітнім процесом у сфері професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, а також – підготовки відповідних педагогічних кадрів для неї на основі сучасних наукових підходів. СК-4. Здатність реалізовувати результати наукової діяльності на засадах підприємництва.				
Мова викладання	Семестр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Укр.	III	4,5 / обов'язкова	Лаврентьєва О.О., д.п.н., проф.	135 год. (16 год. лекцій, 30 год. практичних занять, 14 год індивідуальної роботи, 75 год. самостійної роботи)
Результати навчання По закінченню вивчення дисципліни студенти будуть здатні		Методи викладання, навчання		Форми оцінювання (поточний та підсумковий контроль)
РН-4.1. Розробляти та реалізовувати в команді наукові та/або інноваційні проекти з питань теоретичних і методологічних проблем професійної освіти, які є необхідними для підвищення професійної компетентності і професійної культури аспірантів		Наукова дискусія, ситуаційний аналіз (кейсметод), метод проектів, командна робота над дослідницьким проектом		Участь у науковій дискусії, в обговоренні case-study, захист мініпроектів, захист дослідницького проекту, оцінювання презентації (індивідуальної презентації)
РН-4.2. Розробляти та реалізовувати в команді наукові та/або інноваційні проекти, орієнтуючись у теоретичних та практичних витоках професійної освіти, демонструючи володіння теоретико-методологічним апаратом професійної освіти, вміння прогнозувати зміни і		Наукова дискусія, ситуаційний аналіз (кейсметод), метод проектів, командна робота над дослідницьким проектом		Участь у науковій дискусії, в обговоренні case-study, захист мініпроектів, захист дослідницького проекту, оцінювання презентації (індивідуальної презентації)

динаміку рівня розвитку і функціонування професійної освіти		
РН-4.3. Розробляти та реалізовувати дисертаційний проєкт відповідно до завдань та принципів сучасної професійної освіти, вимог до нормативного, наукового, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу	Наукова дискусія, ситуаційний аналіз (кейсметод), метод проєктів, командна робота над дослідницьким проєктом	Участь у науковій дискусії, в обговоренні case-study, захист мініпроєктів, захист дослідницького проєкту, оцінювання презентації (індивідуальної презентації)
РН-6.1. Усвідомлювати й здійснювати критичний аналіз наукової інформації з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) з питань концептуальних та методологічних підходів професійної освіти, організації освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та доцільності їх реалізації в освітньому процесі закладу вищої освіти	Лекції, практичне заняття, аналіз кейсів, групова робота, мозковий штурм, метод проєктів, самостійна робота	Практичні завдання, критичний аналіз, презентація проєкту, участь у груповій дискусії, усні відповіді, практична демонстрація
РН-6.2. Проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів щодо актуальних проблем професійної освіти з метою їх реалізації у дисертаційному дослідженні	Дебати, наукова дискусія, круглий стіл, аналіз конкретних ситуацій (case-study), проєктна робота, пошук в Інтернет	Участь у дебатах, диспуті, роботі діад, участь в обговоренні case-study, захист мініпроєктів, захист дослідницького проєкту, оцінювання презентації (індивідуальної презентації)
РН-6.3. Демонструвати знання та розуміння передових концептуальних та методологічних підходів професійної освіти, організації освітнього процесу у закладах вищої професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, законодавства та державних освітніх стандартів України в процесі виявлення перспектив розвитку професійної освіти України	Дебати, наукова дискусія, круглий стіл, аналіз конкретних ситуацій (case-study), проєктна робота, пошук в Інтернет	Участь у дебатах, диспуті, роботі діад, участь в обговоренні case-study, захист мініпроєктів, захист дослідницького проєкту, оцінювання презентації (індивідуальної презентації)
РН-6.4. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати з ефективно з представниками різних професійних спільнот і наукових галузей, обстоювати власну позицію щодо концептуальних та методологічних засад професійної освіти	Дебати, наукова дискусія, круглий стіл, аналіз конкретних ситуацій (case-study), проєктна робота, пошук в Інтернет	Участь у дебатах, диспуті, роботі діад, участь в обговоренні case-study, захист мініпроєктів, захист дослідницького проєкту, оцінювання презентації (індивідуальної презентації)
РН-8.1. Організовувати та	Презентації та виступи, дискусії та	Оцінка активності під час

здійснювати освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти на сучасних наукових засадах професійної освіти	обговорення, написання робіт аналітичного характеру	дискусій і обговорень, оцінка виконання індивідуальних і групових презентацій, оцінка робіт аналітичного характеру
РН-8.2 Визначати свої професійні можливості, прогнозувати результати впливу власного дослідження на покращення його якості	Самостійне планування та аналіз часу, робота з цілями та завданнями, рефлексія та самоаналіз, групові обговорення, аналіз кейсів, індивідуальні та групові проєкти	Оцінка виконання завдань з управління часом, аналіз індивідуальних завдань (самопланування, рефлексія), оцінка участі у групових обговореннях, захист індивідуального проєкту
РН-8.3. Об'єктивно і відповідально ставитися до самостійно отриманих наукових результатів, демонструючи академічну і професійну доброчесність	Інтерактивні лекції, аналіз кейсів, метод проєктів, метод аналізу ефективності, дискусії та групові обговорення	Тестування, аналіз кейсів, оцінка участі у групових обговореннях, захист індивідуального проєкту

Оцінка

Підсумкова оцінка по дисципліні виставляється за 100-бальною шкалою згідно «Положення про організацію освітнього процесу».

Результати поточного контролю знань аспірантів входять як складові елементи до загальної (остаточної) оцінки їх знань з певної дисципліни. Оцінка рівня роботи аспіранта на практичних заняттях здійснюється в межах 60 балів.

Аспірант допускається до іспиту, якщо за результатами роботи протягом семестру він отримав не менше 36 балів. Якщо за результатами оцінювання поточної роботи аспіранта він (вона) отримав менше 36 балів, він не допускається до іспиту. Викладач визначає перелік завдань, що повинні бути виконані аспірантом для допуску до екзамену. У разі їх виконання аспірант допускається до іспиту з оцінкою роботи на семінарських заняттях 36 балів.

Результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 40 балів (включно). Іспит проводиться у вигляді тестування та захисту індивідуального проєкту. Екзамен проводиться без використання комп'ютерів, смартфонів, криг та інших джерел інформації.

Якщо аспірант за результатами підсумкового екзамену набрав менше 24 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку. Повторне складання екзамену після оцінки FX оцінюється 24 балами, якщо його складено та 0 балів, якщо не складено.

Усі письмові роботи аспіранта проходять перевірку на оригінальність. Рівень оригінальності повинен бути не нижче 70%. У разі виявлення неоформлених відповідним чином запозичень, фальсифікації даних чи інших форм академічної недоброчесності роботи анулюються, а до порушників застосовуються методи впливу, передбачені «Положенням про організацію навчального процесу».

Критерії оцінювання

Підсумкова оцінка в результаті 100% постійного оцінювання: зокрема 60 балів – поточний контроль та 40 балів підсумковий контроль.

Поточний контроль – 60 балів

Виконується 5 практичних робіт по 5 балів кожна – 25 балів

1 модуль (тах 32 бали). Бали за 1-ий модуль аспірант/ка отримує за умови виконання: 3 поточних практичних робіт, кожна з яких оцінюються у тах 5 балів; активної участі на практичному занятті (тах 3 бали), індивідуальне завдання (есе) (тах 14 балів);

– 2 модуль (тах 28 балів). Бали за 2-ий модуль аспірант/ка отримує за умови виконання: 2 поточних практичних робіт, кожна з яких оцінюються у тах 5 балів; активної участі на практичному занятті (тах 3 бали); індивідуальне завдання (міні-проєкт) (тах 15 балів).

Підсумковий контроль – 40 балів

– підсумковий іспит (тах 40 балів). Іспит включає тестування (тах 20 балів), захист індивідуального проєкту (тах 20 балів).

Виконання індивідуального проєкту може бути зараховано за умови наявності відповідного сертифіката або іншого документа за тематикою навчальної дисциплін або участь в

<i>міжнародному підвищенні кваліфікації, семінарі, вебінарі, кваліфікаційному тренінгу в рамках неформальної освіти, у т.ч. під час навчання під час навчання на онлайнкурсах від Prometheus, Coursera, Edex, CHAN Academy edX, EdEra та ін. (підстава¹).</i>	
Критерії оцінювання активності на семінарському занятті	
0–1 бали	Низька активність під час заняття, участь мінімальна або відсутня; під час обговорення теми проявляється байдужість, відсутність зацікавленості, не задаються питання; не надаються приклади або особисті спостереження
2 бали	Помірна активність, участь у дискусії і виконанні практичних завдань; виступи рідкісні, але з елементами роздумів та інтерпретації; висловлюються питання, але вони обмежені темою заняття; використовуються приклади, але не завжди конкретні чи повні
3 бали	Висока активність, регулярна участь у всіх аспектах заняття; проявляється ініціативність у дискусіях, надаються чіткі й обґрунтовані відповіді; задаються питання, що сприяють розвитку теми; підтримується жива взаємодія з викладачкою й іншими магістрантами; використовуються різноманітні приклади та власні дослідження, демонструється розуміння матеріалу
Критерії оцінювання індивідуального завдання (міні-проект)	
15 балів	Ідея проекту оригінальна. Аспірант демонструє глибоке розуміння матеріалу, використовує сучасну наукову та інформаційну літературу, бази даних. Робота містить елементи новизни та відображає власну точку зору автора. Робота оформлена у відповідності до вимог
10 балів	Робота в цілому відповідає вимогам. Аспірант добре розуміється на матеріалі, демонструє гарне володіння матеріалом. Для виконання роботи використані сучасні наукові джерела. Є незначні порушення вимог в оформленні роботи
5 балів	Здобувач демонструє слабке розуміння матеріалу, поверхневу обробку змісту; невелика глибина пошуку. Робота містить помилкові твердження. Є суттєві порушення вимог до оформлення індивідуального завдання. Індивідуальне завдання повертається на доопрацювання.
0 бали	Здобувач проявляє слабке розуміння матеріалу. Здобувач не дає детальних пояснень щодо всіх моментів проблеми, сформульованої у індивідуальному завданні. Робота оформлена не належним чином. Індивідуальне завдання повертається на доопрацювання
Критерії оцінювання поточних практичних робіт	
0–1 бали	Завдання виконано частково з помітними пропусками та суттєвими недоліками; аналіз слабкий, без логічних зв'язків і прикладів; завдання стандартне, без творчого підходу, неструктуроване і важко сприймається; невірно використані терміни, що свідчить про нерозуміння принципів дисципліни
2–3 бали	Завдання виконано з недоліками та пропусками; аналіз частково логічний, але потребує уточнень; аргументація недостатньо глибока; є творчі елементи, але не всі ідеї оригінальні; завдання структуроване, але з незначними проблемами в організації; терміни використано правильно, але є неточності
4–5 балів	Завдання виконано повністю, чітко і детально; аналіз логічний, глибокий та добре аргументований, з прикладами; завдання оригінальне, креативне, має чітку структуру і легко сприймається; використано правильні терміни
Критерії оцінювання есе	
14 балів	Аспірант демонструє чудове розуміння матеріалу, володіння змістом, глибину пошуку; використовує наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо); робота містить елементи новизни та відображає власну точку зору автора; робота оформлена у відповідності до вимог.
10 балів	Аспірант добре розуміється на матеріалі, демонструє гарне володіння змістом та глибиною пошуку; для виконання роботи використовує наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо); є незначні порушення вимог в оформленні роботи.

¹ ПП-551-069 Положенні про підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (пп. 3.13).

6 балів	Аспірант у цілому правильно дає відповідь на поставлені питання, однак для виконання роботи використовує інформацію переважно лекційного матеріалу; не дає широкого пояснення щодо всіх питань; є суттєві порушення вимог до оформлення есе.
3 бали	Аспірант демонструє слабе розуміння матеріалу, поверхневу обробку змісту; робота демонструє загальне розуміння теми, але не враховує всіх деталей і вимог. Індивідуальне завдання повертається на доопрацювання.
0 балів	Аспірант не виявляє жодних знань чи розуміння питань, порушених у індивідуальному завданні; виявляє фундаментальне нерозуміння теми; потребує виконання нового індивідуального завдання.
Підсумковий іспит (max 40 балів)	
Тестова частина	
0-10 балів	містить 20 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 0,5 бала за правильну відповідь
Критерії оцінювання індивідуального проєкту	
30 балів	Аспірант творчо поставився до виконання індивідуального проєкту, самостійно здобув і використав наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) для виконання професійно спрямованого індивідуального проєкту, пов'язаного із тематикою наукового дослідження; аргументовано презентує його, виявляючи комунікативну гнучкість під час обговорення та нестандартність мислення; надає повні, логічні, структуровані відповіді на запитання під час презентації, використовує точну термінологію, наводить приклади або аргументи для обґрунтування відповіді; використано творчий підхід, продемонстровано глибоке розуміння матеріалу. Презентація за формою та змістом відповідає поставленому завданню. Здобувач демонструє відмінне володіння навчальним матеріалом, дотримується регламенту та дає грамотні коментарі до демонстрації.
20 балів	Аспірант достатньо відповідально поставився до виконання індивідуального проєкту, самостійно здобув і використав наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) для виконання професійно спрямованого індивідуального проєкту, пов'язаного із тематикою наукового дослідження; проєкт чіткий, комплексний, з повним обґрунтуванням кожного етапу; аспірант аргументовано презентує його, виявляючи комунікативну гнучкість під час обговорення та нестандартність мислення; надає повні, логічні, структуровані відповіді на запитання під час презентації, використовує точну термінологію, наводить приклади або аргументи для обґрунтування відповіді; продемонстровано глибоке розуміння матеріалу. Презентація добре оформлена та приваблива. Аспірант відповідає на поставлені під час захисту питання, надає грамотні коментарі до демонстрації.
10 балів	Аспірант не зовсім відповідально поставився до виконання проєкту, який охоплює ключові аспекти теми, але частково бракує глибини або деталізації; презентує проєкт дотримуючись завчасно підготовленого тексту; презентація оформлена з незначними недоліками. Аспірант відповідає не на всі поставлені під час захисту питання, має ускладнення із наданням коментарів до демонстрації
0 балів	Аспірант безвідповідально поставився до виконання проєкту, не дотримався поставлених вимог, презентація та оформлення не відповідають вимогам. Аспірант відповідає лише на окремі поставлені під час захисту питання, має ускладнення із наданням коментарів до демонстрації
Зміст	
ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ	
Тема 1. Нормативна база та концептуальні документи з професійної освіти Професійна освіта України: стан, проблеми, перспективи розвитку: сучасний стан професійної освіти в Україні у XXI столітті; проблеми розвитку національної професійної освіти в умовах інтеграції до європейського ринку праці; стратегічні напрями розвитку професійної освіти України. Законодавство України про освіту. Закон України «Про освіту». Закон України «Про професійно-технічну освіту». Закон України «Про вищу освіту». Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року. Національна рамка кваліфікацій та її вплив на професійну освіту в Україні.	
Тема 2. Система професійної освіти в Україні	

Моделі професійної освіти. Структура закладів професійної освіти. Структура вищої освіти: рівні, ступені освіти України. Стандартизація змісту професійно-технічної та вищої освіти. Політехнічні основи професійно-технічної освіти.

Мета, організаційно-педагогічні основи діяльності закладів професійної та професійно-технічної освіти. Наукові основи організації освітнього процесу у закладах професійної освіти.

Тема 3. Професійна (професійно-технічна) та фахова передвища освіта: особливості її функціонування

Тенденції суспільного розвитку і сучасні вимоги до підготовки спеціалістів у професійній школі, мета, завдання і принципи професійної освіти, освітній процес у професійній школі, структура закладів професійної освіти, взаємозв'язок професійно-технічної та загальноосвітньої підготовки в закладах професійно-технічної освіти як педагогічна проблема. Формування професійної компетентності й особистості майбутнього фахівця у професійних освітніх закладах, виховний процес у закладах професійної освіти, перспективи розвитку професійної освіти.

Складові системи фахової передвищої освіти, рівень та ступінь фахової передвищої освіти, система забезпечення якості фахової передвищої освіти, завдання закладу фахової передвищої освіти, принципи, основні права та обов'язки закладу фахової передвищої освіти, структура закладу фахової передвищої освіти. Цільові орієнтири, функції, форми, методи фахової передвищої освіти в навчально-методичних, навчальних, науково-виробничих об'єднаннях за галузевими або професійними ознаками.

Тема 4. Методологічні засади професійної освіти в умовах реформування національної освітньої системи

Сучасні концепції, методологічні підходи та технології організації й здійснення професійної освіти. Філософсько-методологічні основи професійної освіти. Системний підхід у професійній освіті. Компетентнісний підхід у професійній освіті. Особистісно-діяльнісна методологія професійної підготовки майбутніх фахівців. Акмеологічний, ресурсний, комунікативний, партисипативний, технологічний, середовищний методологічні підходи у професійній освіті.

Тема 5. Неперервна професійна освіта в контексті реалізації концепції навчання впродовж життя

Неперервна професійна освіта як педагогічна проблема. Невід'ємні складники сучасної неперервної професійної освіти: професійно-технічна, фахова передвища, вища та освіта дорослих, у тому числі післядипломна.

Освіта дорослих як важлива складова навчання впродовж життя: післядипломна освіта, професійне навчання працівників, курси перепідготовки та/або підвищення кваліфікації, безперервний професійний розвиток фахівця, інші складники, що передбачені законодавством, запропоновані або самостійно визначені суб'єктом освітньої діяльності. Гуманізація та гуманітаризація професійної освіти.

Тема 6. Теорія та методика професійно-технічної освіти

Організаційно-педагогічні основи професійно-технічної освіти. Реалізація теоретико-методологічних засад організації освітнього процесу в закладі професійної освіти. Зміст професійної освіти, рівні формування змісту професійної освіти. Навчальний процес, його зміст і структура.

Проектування навчальної діяльності учнів/студентів в умовах закладу професійної освіти. Особливості конструювання викладачем освітнього середовища в онлайн і оффлайн форматах.

Тема 7. Дидактичні основи професійного навчання

Поняття про загальні принципи професійної підготовки. Характеристика загальних принципів професійної підготовки: гуманізації, індивідуалізації та диференціації, політехнічна спрямованість трудової підготовки, поєднання навчання з трудовою діяльністю тощо. Загальнодидактичні принципи професійного навчання: наочності, зв'язку з життям, систематичності і послідовності, доступності і посиленості, свідомості і активності, врахування вікових та індивідуальних особливостей.

Методи професійного навчання. Характеристика методів навчання: за джерелами інформації (словесні, наочні і практичні); за характером пізнавальної діяльності і самостійності учнів (пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий і дослідницький). Методи роботи педагога. Методи самостійної роботи учнів / студентів. Умови вибору методів професійного навчання. Поняття про пасивні, активні та інтерактивні методи, поняття комплексного навчального методу.

Засоби професійного навчання. Поняття навчальної книги. Технічні засоби навчання.

Мультимедійні засоби навчання. Інформаційно-комунікаційні засоби навчання.

Основні системи професійного навчання. Історико-педагогічний аналіз формування систем професійного навчання. Сучасні системи професійного навчання. Урок професійного навчання як провідна форма навчальних занять. Типи та структура уроків / занять професійного навчання.

Моделювання та реалізація різних форм аудиторної, позааудиторної та самостійної роботи студентів. Сучасні освітні технології у закладах професійної освіти.

Тема 8. Інформаційне освітнє середовище як фактор трансформації освітнього процесу в закладах професійної освіти

Поняття та структура інформаційного освітнього середовища. Основні компоненти: цифрові платформи, ресурси, сервіси та комунікаційні технології. Вплив інформаційного освітнього середовища на організацію навчання: гнучкість, доступність та індивідуалізація освітнього процесу. Цифрові технології як засіб підтримки педагогічної взаємодії між студентами і викладачами. Використання штучного інтелекту та адаптивного навчання у професійному навчання. Імерсивні технології професійної підготовки. Переваги та виклики цифровізації освітнього процесу: забезпечення якості освіти, збереження академічної доброчесності, ризики інформаційного перенасичення. Перспективи розвитку інформаційного освітнього середовища у контексті модернізації системи професійної освіти.

Тема 9. Моніторингові дослідження якості професійної освіти

Сутність, мета, завдання, принципи, форми, методи різнорівневого забезпечення якості професійної освіти. Позитивні та негативні чинники, що впливають на якість професійної підготовки майбутніх фахівців. ЗВО як центральна ланка забезпечення якості професійної освіти. Інноваційні підходи до практичної підготовки фахівців на всіх етапах неперервної професійної освіти. Якість професійної підготовки випускника ЗВО як відповідність прийнятим стандартам, соціальним вимогам і нормам. Імідж ЗВО на ринку праці. Сутність поняття «управління якістю освіти». Моніторинг якості професійної освіти як інструмент управління процесом її забезпечення: мета, завдання, принципи, суб'єкти, об'єкти.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

1. Сучасні тенденції розвитку професійної освіти в Україні.
2. Світовий досвід функціонування професійної освіти: проблеми і шляхи розвитку.
3. Теоретико-методологічні основи професійної освіти.
4. Професійна (професійно-технічна) освіта: особливості функціонування.
5. Фахова передвища освіта в Україні.
6. Стандартизація змісту професійно технічної та вищої освіти.
7. Акмеологія професійної освіти в контексті методології сучасної науки.
8. Нормативно-правове регулювання організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.
9. Професійна освіта і світовий ринок праці.
10. Теорія та методика професійного навчання дорослого і незайнятого населення.
11. Інноваційні процеси у професійній освіті.
12. Педагогічні засади професійно-творчого розвитку особистості в системі неперервної професійної освіти.
13. Модернізація української професійної освіти за європейським зразком.

Література

Обов'язкова

1. Актуальні проблеми професійної освіти: навч.-метод. посіб. / укл. О.А. Дубасенюк. 2018. URL : <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/28988>
2. Вдовенко О. І. Теоретичні та методичні основи професійної освіти : навч.-метод. посіб. до практ. та самост. робіт студентів. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2025. 124 с.
3. Внукова О. М. Методологічні засади професійної освіти : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2015. 198 с.
4. Внукова О. М. Методологічні засади професійної освіти : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2015. 198 с. URL: <https://cutt.ly/DFJl13c>
5. Гельжинська Т. Я. Теорія та методика професійного навчання : навч. посіб. Львів: Видавництво ПП «Новий Світ – 2000», 2024. 220 с.
6. Гельжинська Т. Я. Теорія та методика професійного навчання : практикум. Львів: Видавництво ПП «Новий Світ – 2000», 2024, 174 с.
7. Дидактичні основи професійної освіти : підручн. для студ. вищих навч. закл. та пед. працівн. сист. проф.-техн. освіти / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, Н. В. Божко, В. В. Белікова, В. Б. Бакатанова ; Укр.

- Інженерно-пед. акад. ; за ред. О. Е. Коваленко. Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 239 с.
8. Дороніна Т.О. Теорія і практика вищої освіти в Україні: навч. посіб. Кривий Ріг: КДПУ, 2018. 250 с.
 9. Дубасенюк О.А. Професійна педагогічна освіта: методологія. теорія, практика : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 400 с.
 10. Жигір В.І., Чернега О. А. Професійна педагогіка: навч. посіб. Київ: Кондор, 2016. 336 с.
 11. Зайченко І.В. Теорія і методика професійного навчання: навч. посіб. Київ: ЦП«КОМПРИНТ», 2014. 258 с.
 12. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Житомир: Державний університет Житомирська політехніка, 2022. 150 с.
<https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
 13. Мельничук Л. Б., Шкабаріна М. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч.-метод. посіб. Львів: «Новий Світ-2000», 2021. 266 с. <https://ns2000.com.ua/wp-content/uploads/2021/01/Pedahohika-i-psykholohiia-vyshchoi-shkoly-Reklama.pdf>
 14. Методика професійної освіти : навч. посіб. для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» / Д. О. Чернишев, К. І. Почка, Г. Л. Корчова, Ю. С. Красильник, М. В. Руденко. Київ : Компринт, 2024. 224 с.
 15. Організація освітнього процесу в Україні та країнах ЄС в умовах непрогнозованих глобальних впливів : довідкове видання / Малихін О. В., Арістова Н. О., Шпарик О. М. Київ : «КОНВІ ПРИНТ», 2021. 71 с. URL : https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/21.31-Dovidnyk_Malykhin_Aristova_SHparyk.p
 16. Основи професійної освіти: методичні вказівки до виконання практичних занять з освітньої компоненти / уклад. Г.Л. Корчова. Київ : КНУБА, 2024. 56 с.
 17. Педагогіка та психологія вищої школи: електрон. метод. рекомендації до семінарських занять з курсу для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки / уклад.: Л. В.-В. Вейланде, Л. Б. Прокоф'єва. Одеса, 2023. 36 с.
<https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b7406185-c911-4c25-8695-5a002beca994/content>
 18. Прищак М. Д., Залюбівська О.Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с.
https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/28445/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D1%89%D0%B0%D0%BA_%D0%97%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%B1%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%9D%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y
 19. Психологія вищої школи : навч. посіб. / С. Грабовська, Н. Гребінь, О. Проць, І. Петровська, О. Рибак; за заг. ред. Софії Грабовської. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. 450 с.
 20. Психологічні ресурси розвитку особистісної в умовах невизначеності освітнього простору: збірник матеріалів наукових доповідей І Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 23 жовтня 2024 року). Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2024. 264 с.
 21. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : навч. посіб. для магістрантів зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» / авт.-укл.: Т.О. Дороніна. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 250 с.
 22. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навч.-метод. посіб. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.
 23. ENQA full members. Режим доступу: <http://www.enqa.eu/index.php/enqaagencies/members/full-members>

Додаткова

1. Вітченко А.О., Вітченко А.Ю. Компетентнісний підхід у сучасній вищій освіті: освітня інновація чи реформаторський симулякр доби постмодерну? Вища школа. 2019. № 4 (177). С. 52-66.
2. Грень Л. М. Державна політика у галузі управління сферою професійно-технічної освіти: характеристика змісту та обґрунтування напрямів. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. 2019. Том 30 (69). № 4. С. 47–54.
3. Коваленко О. Е. Методика професійного навчання : підручник для вищих навч. закладів. Х.: Вид-во НУА, 2005. 360 с.
4. Корчова Г. Л. Академічна мобільність здобувачів в умовах сучасного освітнього процесу. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Вип. 144. Серія: педагогічні науки. Чернігів : ЧНПУ, 2017. С. 57 – 60.
5. Корчова Г. Л. Профілактика булінгу в закладах освіти України на сучасному етапі. Інноваційна педагогіка. Вип. 12, Т. 1. Одеса : ПНДІЕ, 2019. С. 123 – 126.
6. Красильник Ю. С. Розвиток умінь візуалізації навчальної інформації майбутніх педагогів професійної освіти. Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. Вип. 1 (132), 2022. Кременчук : КрНУ, 2022. С. 55 – 60.

7. Красильник Ю. С. Методика проведення навчальних занять в умовах дистанційного навчання : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2021. 156 с.
8. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Розвиток. Результати. Київ : Грамота, 2005. 448 с.
9. Кулішов В.С. Теоретичні та методичні аспекти проведення інтегрованих занять у закладах професійної (професійно-технічної) освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посіб. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 68 с
10. Курлішук І. І. Методика професійного навчання: Основи технології навчання. Креативні технології навчання : навч.-метод. посіб. Старобільськ, 2017. 120 с.
11. Курлянд З. Н., Осипова Т. Ю., Гурін Р. С. Теорія і методика професійної освіти : навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 390 с.
12. Лузан, П. Г., Пашенко, Т. М., Ваніна, Н. М. та Колісник, Н. В. Стандартизація професійної освіти на основі компетентнісного підходу Science Rise, 2018. 5 (25). С. 32–35.
13. Професійна освіта в зарубіжних країнах. Порівняльний аналіз. Монографія / За ред. Н. Г. Ничкало, В. О. Кудіна. Черкаси : Вибір, 2002. 322 с.
14. Професійна педагогіка : навч. посіб. / Г.В. Ігнатенко, О.В. Ігнатенко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 352 с.
15. Різник В., Різник Н. Методика професійного навчання: дидактичне проектування, основні технології навчання : навч.-метод. посіб. Переяслав Хмельницький: «Видавництво КСВ», 2016. 226 с.
16. Теоретико-правові основи освіти: філософія, теорія, практика: монографія / За ред. В. П.Андрущенко; Авт. кол. : В. П.Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв, К.А. Постол, О.О. Субіна. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. 484 с.
17. Ткачук С. І. Актуальні проблеми та перспективи розвитку професійної освіти в умовах ринку праці. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Педагогічні науки. 2017. Вип. 2 (88). С. 266–270.
18. Шевчук С. С. Навчально-методична діяльність педагога ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу : навч.-метод. посіб. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 73 с.
19. Adams Becker, S. and Cummins, M. and Davis, A. and Freeman, A. and Hall Giesinger, C. And Ananthanarayanan, V. (2017). NMC Horizon Report: 2017 Higher Education Edition. Austin, Texas: The New Media Consortium. URL: <https://www.sconul.ac.uk/sites/default/files/documents/2017-nmc-horizon-report-he-EN.pdf>
20. Dias, P. C., Peixoto, R., & Cadime, I. Associations between burnout and personal and professional characteristics: A study of Portuguese teachers. *Social Psychology of Education*, 2021. 24(4), 965–984.
21. Elmer, T., Mephram, K., & Stadtfeld, C. (2020). Students under lockdown: Comparisons of students' social networks and mental health before and during the COVID-19 crisis in Switzerland. *Plos One*, 15(7). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0236337/>.
22. Van Tuan, P.(2020). Factors affecting the first-year students' adaptation to learning activities: A case study of a public university in Vietnam. *Humanities & Social Sciences Reviews*, 8(3), 1422–1432.

Інформаційні ресурси

1. Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology. URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua/index.php/uk/arkhiv>
2. Бібліотека ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля». URL: <https://lib.duan.edu.ua/uk/>
3. Бібліотека імені В. Вернадського. URL: <http://w.w.w.nbu.gov.ua/>
4. Закон України "Про фахову передвищу освіту" (від 06.06.2019 № 2745-VIII)
5. Закон України "Про освіту" (від 05.09.2017 № 2145-VIII)
6. Закон України "Про вищу освіту" (від 01.07.2014 №1556-VII)
7. [Закон України "Про професійну \(професійно-технічну\) освіту"](#)
8. Закон України "Про професійний розвиток працівників" (від 12.01.2012 № 4312-VI)
9. Закон України "Про формування та розміщення державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів" (від 20.11.2012 № 5499-VI)
10. Затверджені стандарти професійної освіти 2024. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/profesiyno-tekhnichna-osvita/reforma-profesiynoi-osviti/zmist-profesiynoi-osviti-osvitni-standarti-programi-informatsiya-dlya-uchniv-ta-pedagogiv/osvitni-standarti-navchalni-plani-ta-programi/zatverdzheni-standarti-profesiynoi-osviti-2024>.
11. Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022-2027 роки : розпорядження КМУ від 09.12.2021 р. № 1619-р.

12. Концепція розвитку професійної освіти і навчання в Україні (2010 – 2020 рр.) [Електронний ресурс]. URL: http://tnkk.at.ua/proekt2010_2020.doc
13. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 р. №419-р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KR190419>
14. Про вдосконалення вищої освіти в Україні. Указ Президента України від 03.06.2020 р. № 210/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/210/2020#Text>.
15. Положення про дистанційне навчання. Наказ МОН України від 25.04.2013 р. № 466 (із змінами, внесеними згідно з наказами МОН від 01.06.2013 р. № 660 та № 761 від 14.07.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>)
16. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. Постанова МОН України від 20.12. 2000 р. URL: <http://uiite.kpi.ua/2019/06/03/1598/>
17. Теорія і методика професійної освіти. <https://jrnlis.ivet.edu.ua/3/issue/archive>
18. Щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій. Аркуш МОН України від 14.05.2020 р № 1/9-249. URL: <http://doncv.gov.ua/?p=637>

Політика курсу	
<i>Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності</i>	– у нашому університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням – це означає, що всі здані роботи є результатом розумової праці та творчості здобувачів освітньо-наукового рівня вищої освіти (аспірантів); – академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі); – якщо аспірант/ка виконав/ла роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання не буде прийняте і буде оцінене в 0 балів (без права перездати); – в академічних спільнотах плагіат є серйозним порушенням довіри та може спричинити тяжкі наслідки, включаючи дисциплінарні стягнення, тому окремо розглядатимуться правила реферування, перефразування та цитування АБО аспіранти можуть дізнатися більше про правила реферування, парафразу та цитування за цим посиланням https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Kudinov-I.O.-Osnovi-naukovogo-czitivannya.pdf; – з політикою щодо академічної доброчесності можна ознайомитись на сайті Університету: https://old.duan.edu.ua/yakist/akademichna-dobrochesnist.html
<i>Політика курсу щодо супроводу аспірантів з особливими освітніми потребами</i>	– мають право на індивідуальний підхід; – можуть звертатися до викладача через електронну пошту або спеціальні функції платформи Google Classroom для обговорення індивідуальних потреб і корекції навчального процесу; – якщо аспіранти потребують додаткової допомоги у виконанні завдань або адаптації навчальних матеріалів, можуть отримати додаткові консультації; – якщо є труднощі з онлайн-навчанням, аспірантам можуть бути запропоновані додаткові консультації або інші формати взаємодії через онлайн-зустрічі; – можуть звертатися до викладача для узгодження змін у термінах здачі завдань, якщо це необхідно для ефективного виконання завдань; всі зміни термінів будуть обговорюватися індивідуально, з урахуванням необхідності надання додаткового часу або змін в умовах виконання завдань; – оцінювання проводиться на основі індивідуальних досягнень

	аспірантів; – у разі необхідності буде надана можливість звертатися за підтримкою до психологів або консультантів (кафедра психології та педагогіки), щоб подолати стрес або інші труднощі, пов'язані з навчанням; – всі питання щодо особливих освітніх потреб аспірантів будуть розглянуті в конфіденційному порядку, та інформація про особисті потреби не буде розголошуватися без згоди аспіранта/ки; всі зміни в умовах навчання, пов'язані з особливими потребами, будуть враховуватися виключно в межах наданого дозволу; – можливе навчання за індивідуальним графіком, який оформлюється відповідно до п. 3.4 Положення про організацію освітнього процесу (https://duan.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/pp-551-047-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-12-red.pdf)
<i>Політика щодо відвідування та виконання завдань</i>	– відвідування лекційних занять не оцінюється але є бажаним, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів; – для аспірантів, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях просто необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно; – активна участь аспіранта/ки на практичних заняттях є обов'язковою. Рейтинг аспіранта/ки значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи та індивідуального завдання; – кожне пропущене практичне заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг аспіранта/ки з дисципліни; – у разі пропуску практичного заняття обов'язково мають бути вивчені теми, а також виконані всі завдання; – контроль знань (розуміння) аспірантом/кою пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій; – аспірант/ка на практичному занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто.
<i>Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології</i>	обов'язкове дотримання правил внутрішнього розпорядку Університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні з аспірантами та викладачем.
<i>Політика щодо користування Zoom під час навчання</i>	– не передавати доступ до Zoom-конференції стороннім особам. Втручання сторонніх осіб у проведення онлайн-занять розглядається як онлайн-правопорушення – зрив освітнього процесу та несанкціоноване втручання у роботу викладачки з аспірантами; – підключатись до онлайн-занять під своїм іменем, щоб викладачка мала змогу ідентифікувати аспіранта/ку і не впускати сторонніх осіб. Якщо викладачка не побачить реальне ім'я аспіранта/ки у списку присутніх, вона буде вимушена попросити аспіранта/ку залишити онлайн-аудиторію, або навіть самостійно видалити з конференції; вимикати мікрофон на занятті та вмикати тільки тоді, коли є потреба відповідати або задати запитання.
<i>Політика щодо оцінювання</i>	– оцінювання за освітнім компонентом є рейтинговим та визначається з урахуванням поточної освітньої діяльності аспіранта/ки (з урахуванням тем самостійної роботи та індивідуального завдання) та результатів виконання іспиту (тестування та індивідуальний проєкт); максимальну кількість балів, яку аспірант/ка може набрати під час засвоєння освітнього компоненту – 100 балів
<i>Політика щодо оскарження результатів контрольних</i>	– після отримання коментарів від викладачки з аргументацією щодо оцінки, аспірант/ка має право в індивідуальному порядку задати всі

<i>заходів оцінювання</i>	питання, які його/її цікавлять стосовно результатів контрольних заходів оцінювання; якщо питання залишається невирішеним, аспірант/ка має право звернутися до завідувачки кафедри психології та педагогіки (гаранта ОНП Професійна освіта).
<i>Політика щодо дедлайнів та відпрацювання</i>	– роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку (–1 бал запізнення від 1 до 7 днів, –2 бали запізнення більше ніж на 7 днів); – відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування аспірантами навчального матеріалу із наступною перевіркою отриманих знань у письмовій формі; відпрацювання пропущених занять аспірантами проводиться в індивідуальному порядку.
<i>Політика щодо підвищення оцінки з дисципліни</i>	– аспірант має право підвищити оцінку з дисципліни відповідно до пп.2.4.5. Положення про організацію освітнього процесу (https://duan.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/pp-551-047-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-12-red.pdf); заява на підвищення оцінки має бути оформлена у відділі аспірантури та докторантури Університету.
<i>Політика щодо скарг і пропозицій аспірантів</i>	– аспірант/ка може обговорити скаргу з викладачкою після заняття. Якщо питання залишається невирішеним, аспірант/ка має звернутися до завідувачки кафедри психології та педагогіки (гаранта ОНП Професійна освіта); – протягом вивчення курсу аспіранти можуть звернутися до викладачки з пропозиціями щодо вдосконалення (доповнення, зміни та ін.). Дані пропозиції можуть бути висловлені усно або письмово (електронною поштою lavrenteva.o@duan.edu.ua, npvolkova@duan.edu.ua).